

(Upozorenje : urednički pročišćeni tekst; "Narodne novine" broj 63. od 02.06.2008. i broj 90. od 21.07.2010., u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu)

DRŽAVNI PEDAGOŠKI STANDARD PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe (u daljnjem tekstu: Standard) utvrđuju se:

- programi s obzirom na trajanje i namjenu,
- predškolski odgoj i naobrazba djece i djece s posebnim potrebama i to djece s teškoćama i darovite djece,
- predškolski odgoj i naobrazba djece hrvatskih građana u inozemstvu,
- predškolski odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina,
- ustroj predškole,
- mjerila za broj djece u odgojnim skupinama,
- mjerila za broj odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih radnika u dječjem vrtiću,
- mjere zdravstvene zaštite i prehrane djece u dječjem vrtiću,
- mjerila za financiranje programa dječjih vrtića,
- materijalni i financijski uvjeti rada,
- prostori dječjeg vrtića,
- higijensko-tehnički zahtjevi za prostore u dječjem vrtiću,
- mjerila za opremu dječjeg vrtića,
- mjerila za didaktička sredstva i pomagala.

Članak 2.

(1) Ovim se Standardom utvrđuju uvjeti za rad dječjih vrtića i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost organiziranog oblika odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi.

(2) U smislu ovoga Standarda pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1. Dječji vrtić – predškolska ustanova (sa ili bez podružnica) u kojoj se provode organizirani oblici izvanobiteljskog odgojno-obrazovnog rada, njege i skrbi o djeci predškolske dobi.
2. Zgrada dječjeg vrtića – objekt koji može imati najviše 10 odgojno-obrazovnih skupina.
3. Dijete – osoba u dobi od šest mjeseci do polaska u školu koja polazi organizirani oblik predškolskog odgoja i naobrazbe i aktivni je sudionik odgojno-obrazovnog procesa koji se ostvaruje u dječjem vrtiću.
4. Dijete s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama jest:
  - dijete s teškoćama – dijete s utvrđenim stupnjem i vrstom teškoće po propisima iz socijalne skrbi, koje je uključeno u redovitu i/ili posebnu odgojnu skupinu u dječjem vrtiću, ili posebnu odgojno-obrazovnu ustanovu ili
  - darovito dijete – dijete kojem je utvrđena iznadprosječna sposobnost u jednom ili više područja uključeno u jaslične i vrtične programe predškolskog odgoja i naobrazbe.
5. Program – akt kojim se propisuju opći ciljevi i sadržaji, materijalni uvjeti i nositelji odgojno-obrazovnog rada prema Programskom usmjerenju predškolskog odgoja i obrazovanja predškolske djece.
6. Odgojitelj – stručno osposobljena osoba za odgojno-obrazovni rad s djecom u dječjem vrtiću ili drugoj pravnoj osobi koja obavlja djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe.
7. Stručni suradnik – stručno osposobljena osoba sa zanimanjem pedagoga, psihologa i stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila koja pruža pomoć djeci i odgojiteljima u odgojno-obrazovnom radu i koja pridonosi razvoju i unapređenju djelatnosti predškolskog odgoja.
8. Stručno usavršavanje – trajno profesionalno napredovanje odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja te drugih odgojno-obrazovnih radnika u dječjem vrtiću radi unapređenja odgojno-obrazovnog rada.

II. PROGRAMI ODGOJA I NAOBRABZE DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Članak 3.

(1) Programi odgoja i naobrazbe s obzirom na trajanje mogu biti:

- cjelodnevni u trajanju od 7 do 10 sati dnevno,
- poludnevni u trajanju od 4 do 6 sati dnevno,
- višednevni u trajanju od jednoga do 10 dana (programi izleta, ljetovanja i zimovanja),
- programi u trajanju do 3 sata dnevno.

(2) Programi odgoja i naobrazbe djece predškolske dobi jesu:

2.1. Redoviti programi su cjeloviti razvojni programi odgoja i naobrazbe djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu koji su namijenjeni djeci za zadovoljavanje njihovih potreba i potreba roditelja u različitim trajanju.

2.2. Posebni programi su:

- a) programi ranog učenja stranog jezika,
- b) glazbeni programi,
- c) likovni programi,
- d) dramsko-scenski programi,
- e) informatički programi,
- f) športski programi te programi ritmike i plesa,
- g) ekološki programi i programi odgoja za održivi razvoj,
- h) vjerski programi,
- i) programi zdravstvenog odgoja,
- j) programi za djecu s posebnim zdravstvenim potrebama (djeca s akutnim bolestima i potrebama, djeca s kroničnim bolestima, djeca s poremećajem tjelesne težine, endokrinološkim i drugim poremećajima),
- k) programi rada s roditeljima,
- l) preventivni programi, programi sigurnosti te interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi.

2.3. Alternativni odgojno-obrazovni programi prema koncepcijama Marije Montessori, Rudolfa Steinera, sestara Agazzi, Jurgena Zimmera, Reggio koncepciji i drugo.

2.4. Programi javnih potreba organiziraju se i realiziraju za:

- a) djecu s teškoćama,
- b) darovitu djecu,
- c) djecu hrvatskih građana u inozemstvu,
- d) djecu pripadnike nacionalnih manjina,
- e) djecu u godini prije polaska u osnovnu školu koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja (program predškole).

(3) Programi iz stavka 2. ovoga članka mogu se izvoditi i kao eksperimentalni programi.

(4) Dječji vrtić prema svojim posebnostima (kulturi, tradiciji, geografskim specifičnostima i drugo) razvija svoj odgojno-obrazovni program.

III. PREDŠKOLSKI ODGOJ I NAOBRABZA DJECE S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA (DJECA S TEŠKOĆAMA I DAROVITA DJECA)

Predškolski odgoj i naobrazba djece s teškoćama

Članak 4.

(1) Djeca s teškoćama uključuju se u redoviti ili program javnih potreba predškolskog odgoja i naobrazbe.

(2) Djecom s teškoćama u smislu ovoga Standarda smatraju se:

- djeca s oštećenjem vida,
- djeca s oštećenjem sluha,
- djeca s poremećajima govorno-glasovne komunikacije,
- djeca s promjenama u osobnosti uvjetovanim organskim čimbenicima ili psihozom,
- djeca s poremećajima u ponašanju,
- djeca s motoričkim oštećenjima,
- djeca sniženih intelektualnih sposobnosti,

- djeca s autizmom,
- djeca s višestrukim teškoćama,
- djeca sa zdravstvenim teškoćama i neurološkim oštećenjima (dijabetes, astma, bolesti srca, alergije, epilepsija i slično).

(3) Lakšim teškoćama djece smatraju se:

- slabovidnost,
- naglušost,
- otežana glasovno-govorna komunikacija,
- promjene u osobnosti djeteta uvjetovane organskim čimbenicima ili psihozom,
- poremećaji u ponašanju i neurotske smetnje (agresivnost, hipermotoričnost, poremećaji hranjenja, enureza, enkompreza, respiratorne afektivne krize), motorička oštećenja (djelomična pokretljivost bez pomoći druge osobe),

- djeca sa smanjenim intelektualnim sposobnostima (laka mentalna retardacija).

(4) Težim teškoćama djece smatraju se:

- sljepoća,
- gluhoća,
- potpuni izostanak govorne komunikacije,
- motorička oštećenja (mogućnost kretanja uz obveznu pomoć druge osobe ili elektromotornog pomagala),

- djeca značajno sniženih intelektualnih sposobnosti,
- autizam,
- višestruke teškoće (bilo koja kombinacija navedenih težih teškoća, međusobne kombinacije lakših teškoća ili bilo koja lakša teškoća u kombinaciji s lakom mentalnom retardacijom).

Članak 5.

Programi rada za djecu s teškoćama provode se s djecom starosne dobi od šest mjeseci do polaska u školu, i to uključivanjem djece u:

- odgojno-obrazovne skupine s redovitim programom,
- odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom,
- posebne ustanove.

Članak 6.

U odgojno-obrazovne skupine s redovitim programom uključuju se, na temelju mišljenja stručnog povjerenstva (osnovanog po propisima iz područja socijalne skrbi), mišljenja stručnih suradnika (pedagoga, psihologa, stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila), više medicinske sestre i ravnatelja dječjeg vrtića kao i odgovarajućih medicinskih i drugih nalaza, mišljenja i rješenja nadležnih tijela, ustanova i vještaka, i to:

- djeca s lakšim teškoćama koja s obzirom na vrstu i stupanj teškoće, uz osiguranje potrebnih specifičnih uvjeta mogu svladati osnove programa s ostalom djecom u skupini, a uz osnovnu teškoću nemaju dodatne teškoće, osim lakših poremećaja glasovno-govorne komunikacije;

- djeca s težim teškoćama uz osiguranje potrebnih specifičnih uvjeta, ako je nedovoljan broj djece za ustroj odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom.

Članak 7.

(1) U odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom u dječjem vrtiću uključuju se djeca s teškoćama kojima se vrsta i stupanj teškoće utvrđuje prema propisima iz područja socijalne skrbi.

(2) Djeca iz stavka 1. ovoga članka sukladno svojim sposobnostima, potrebama i interesima imaju pravo i na uključivanje u redovite, posebne te alternativne programe s ostalom djecom.

(3) Prosudbu o uključivanju djece iz stavka 1. ovoga članka donosi tim stručnjaka (stručni suradnici, viša medicinska sestra i ravnatelj) dječjeg vrtića.

(4) Tim stručnjaka dječjeg vrtića, u svrhu ostvarivanja prava djeteta iz stavka 1. ovoga članka na uključivanje u redovite, posebne i alternativne programe s ostalom djecom donosi program uključivanja za svako dijete prilagođen njegovim sposobnostima, potrebama i interesima.

Članak 8.

(1) Posebne ustanove za provedbu programa rada s djecom s teškoćama od navršениh šest mjeseci do polaska u školu jesu:

- dječji vrtići osnovani za rad s djecom s teškoćama,
- odgojno-obrazovne ustanove,
- ustanove socijalne skrbi,
- zdravstvene ustanove.

(2) U posebne odgojno-obrazovne ustanove uključuju se djeca s teškoćama ako ta ustanova ima prostorne i kadrovske uvjete za formiranje odgojno-obrazovne skupine posebnoga programa.

(3) U ustanove socijalne skrbi uključuju se djeca s teškoćama kojoj je, sukladno zakonu kojim se uređuju odnosi iz područja socijalne skrbi, utvrđeno izdvajanje iz obitelji uz smještaj u ustanovu socijalne skrbi koja provodi predškolski odgoj.

(4) U zdravstvene ustanove uključuju se djeca s teškoćama kojoj je zbog zdravstvenih razloga potreban smještaj u zdravstvene ustanove pri kojima su ustrojeni programi predškolskog odgoja za djecu s teškoćama.

Predškolski odgoj i naobrazba darovite djece

Članak 9.

(1) Za darovitu djecu u dječjem vrtiću osigurava se provedba posebnih programa predškolskog odgoja i naobrazbe.

(2) Rano otkrivanje i utvrđivanje darovitosti provodi psiholog u suradnji s drugim stručnim suradnicima dječjeg vrtića.

(3) Posebni program predškolskog odgoja i naobrazbe za darovitu djecu donosi psiholog u suradnji s drugim stručnim suradnicima i stručnjacima u području prirodnih i humanističkih znanosti uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnoga za obrazovanje.

(4) Program iz stavka 3. ovoga članka provode odgojitelji i stručni suradnici u suradnji s ostalim odgojno-obrazovnim radnicima u dječjem vrtiću, a po potrebi i s odgovarajućim stručnim i znanstvenim ustanovama.

Članak 10.

Programi za darovitu djecu iz članka 9. stavka 1. ovoga Standarda ostvaruju se:

- u svim vrstama programa i u svim odgojno-obrazovnim skupinama dječjih vrtića te
- u kraćim posebno prilagođenim programima primjerenim sposobnostima, potrebama i interesima djeteta u dogovoru s roditeljima.

Članak 11.

Programi namijenjeni darovitoj djeci se temelje na:

- individualnim sposobnostima, sklonostima i interesima,
- dodatnim programskim sadržajima,
- stalnoj suradnji s roditeljima,
- praćenju djetetova napredovanja,
- stalnoj suradnji sa stručnjacima i znanstvenim ustanovama.

Članak 12.

Posebni programi predškolskog odgoja i naobrazbe za darovitu djecu ostvaruju se kao:

a) prošireni redoviti programi koji su djelomično prilagođeni djetetovim izraženim interesima, sklonostima i sposobnostima, a ostvaruju se u redovitim programima predškolskog odgoja i naobrazbe.

b) programi rada u manjim skupinama djece istih ili sličnih sposobnosti, sklonosti i interesa organiziranjem posebnih aktivnosti (projekti, zahtjevnije logičko-didaktičke igre, rad na multimedijском računalu i slično),

c) posebno prilagođeni programi dopunjeni sadržajima koji potiču razvoj specifičnih područja darovitosti, uz poštovanje razvojnih specifičnosti darovitog djeteta, a ostvaruju se kao:

- igraonice za darovitu djecu sličnih intelektualnih sposobnosti i interesa (do 15 djece),
- programi specifičnih sadržaja za djecu sličnih sposobnosti, interesa i talenata (glazbena, likovna, športska, jezična, kreativna igraonica),
- individualni mentorski rad.

IV. PREDŠKOLSKI ODGOJ I NAOBRABZA DJECE HRVATSKIH GRAĐANA U INOZEMSTVU

Članak 13.

Programi predškolskog odgoja i naobrazbe uspostavljaju stupnjevitost odgoja i naobrazbe djece hrvatskih građana u inozemstvu kao programi pripreme za dopunske osnovne škole te obuhvaćaju djecu od tri godine života do polaska u osnovnu školu.

Članak 14.

(1) Programima predškolskog odgoja i naobrazbe za djecu hrvatskih građana u inozemstvu obuhvaćaju se djeca predškolske dobi radi stjecanja znanja o socijalnim i kulturnim uvjetima života u Republici Hrvatskoj i očuvanja nacionalnog identiteta, zbog usvajanja, razvijanja i promicanja hrvatskoga jezika i kulture u zemlji u kojoj djeca borave te radi lakšeg uključivanja u osnovnu dopunsku školu.

(2) Predškolski odgoj i naobrazbu djece hrvatskih građana u inozemstvu Republika Hrvatska promiče i potiče na stručnoj razini pružanjem materijalne potpore u organiziranju seminara, predavanja, stručnih radionica i lektorskih vježbi za predškolske radnike i učitelje koji provode kraće programe s djecom u dopunskom radu te u nabavi stručne i priručne literature.

(3) Ministarstvo nadležno za obrazovanje dužno je poticati i pružati stručnu i materijalnu potporu hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu u organiziranju predškolskog odgoja i naobrazbe za djecu hrvatskih građana u inozemstvu.

V. PREDŠKOLSKI ODGOJ I NAOBRABZA NA JEZIKU I PISMU NACIONALNE MANJINE

Članak 15.

(1) Programi predškolskog odgoja i naobrazbe mogu biti na jeziku i pismu nacionalne manjine i dvojezični, a provode se u odgojno-obrazovnim skupinama određene nacionalne manjine i u predškolskim ustanovama osnovanima za djecu pripadnike nacionalnih manjina.

(2) Dvojezični programi su programi koji se realiziraju na hrvatskom jeziku i materinskom jeziku nacionalne manjine u ravnomjernoj zastupljenosti.

(3) Dio programa predškolskog odgoja na jeziku i pismu nacionalne manjine obvezno se izvodi i na hrvatskome jeziku u trajanju od najmanje 10 sati tjedno po odgojno-obrazovnoj skupini.

(4) Predškolske ustanove za djecu pripadnike nacionalnih manjina osnivaju se pod uvjetima utvrđenim Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi ("Narodne novine" br. 10/97. i 107/07.) i Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina ("Narodne novine" broj 51/00.).

VI. USTROJ PREDŠKOLE

Članak 16.

(1) Program predškole je namijenjen djeci u godini dana prije polaska u osnovnu školu, koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u dječjem vrtiću.

(2) Program predškole u pravilu se ustrojava u dječjem vrtiću, a u mjestima gdje nema dječjeg vrtića program predškole provodi osnovna škola.

Članak 17.

Dječji vrtić, odnosno osnovna škola, za provedbu programa predškole osigurava:

- prostor i opremu za provedbu programa,
- odgojitelje, učitelje razredne nastave i stručne suradnike,
- plan odgojno-obrazovnog rada.

Članak 18.

(1) Program predškole traje 250 sati, a provodi se u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja.

(2) Iznimno, ako je programom predškole obuhvaćeno manje od petero djece ili ako se ne može organizirati prijevoz djece do vrtića, odnosno osnovne škole, program predškole može se smanjiti, a mora trajati najmanje 150 sati u razdoblju iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 19.

Broj djece u jednoj odgojno-obrazovnoj skupini za provedbu programa predškole ne može biti veći od 20 djece.

Članak 20.

Oprema i organizacija prostora svrhom i namjenom mora biti primjerena djetetovoj dobi te jamčiti provedbu programom određenih zadaća.

VII. MJERILA ZA BROJ DJECE U ODGOJNO-OBRAZOVNIM SKUPINAMA

Članak 21.

(1) Odgojno-obrazovna skupina osnovna je jedinica u kojoj se provode različiti programi za djecu predškolske dobi. Odgojno-obrazovne skupine ustrojavaju se prema dobi djece, vrsti i trajanju programa, sposobnostima, potrebama i interesima djece i roditelja.

(2) Dječji vrtić optimalne veličine ima od 17 do 20 odgojnih skupina redovitoga programa ili 340 do 400 djece ukupno.

(3) Dječji vrtić s područnim odjelima optimalne veličine ima 30 odgojnih skupina ili 600 djece.

(4) Dječji vrtić može imati najmanje jednu odgojnu skupinu s najviše 25 djece.

(5) Odredbe ovoga Standarda primjenjuju se na sve vrtiće neovisno o broju odgojno-obrazovnih skupina odnosno djece.

Članak 22.

(1) Broj djece u odgojno-obrazovnoj skupini u redovitom programu utvrđuje se ovisno o dobi djeteta i broju djece s teškoćama uključene u odgojnu skupinu.

(2) U odgojno-obrazovnu skupinu djece u redovitom programu u dobi:

– od navršenih šest do navršenih 12 mjeseci može se uključiti	najviše 5 djece,
– od 13 do 18 mjeseci može se uključiti	najviše 8 djece,
– od 19 do 24 mjeseca može se uključiti	najviše 12 djece,
– u trećoj godini može se uključiti	najviše 14 djece,
– u četvrtoj godini može se uključiti	najviše 18 djece,
– u petoj godini može se uključiti	najviše 20 djece,
– u šestoj godini može se uključiti	najviše 23 djece,
– u sedmoj godini do polaska u školu može se uključiti	najviše 25 djece.

(3) U odgojno-obrazovnu skupinu može se uključiti, na temelju mišljenja stručnih suradnika dječjeg vrtića, samo jedno dijete s lakšim teškoćama i tada se broj djece u skupini smanjuje za dvoje djece.

(4) U odgojno-obrazovnu skupinu može se uključiti samo jedno dijete s većim ili kombiniranim teškoćama ako je nedostatan broj djece za ustroj odgojne skupine s posebnim programom i tada se broj djece smanjuje za četvero.

(5) U mješovitoj odgojno-obrazovnoj skupini u redovitom programu u odgojno-obrazovnu skupinu djece u dobi:

– od 1 do 2 godine može se uključiti	najviše 10 djece,
– od 1 do 3 godine može se uključiti	najviše 12 djece,
– od 3 godine do polaska u školu može se uključiti	najviše 20 djece,
– od 4 godine do polaska u školu može se uključiti	najviše 22 djece.

Članak 23.

(1) Broj djece s teškoćama u odgojno-obrazovnim skupinama posebnog programa u dječjim vrtićima i posebnim ustanovama utvrđuje se ovisno o dobi djece i vrsti teškoće.

(2) Za djecu s istom vrstom teškoće u odgojno-obrazovnu skupinu djece u dobi:

– od 1 do 2 godine može se uključiti	najviše 3 djeteta,
– od 2 do 4 godine može se uključiti	najviše 5 djece,
– od 3 do 7 godina može se uključiti	najviše 5 djece,
– od 4 do 7 godina može se uključiti	najviše 7 djece.

(3) Za djecu s autizmom, djecu različite dobi i djecu s različitom vrstom teškoće u odgojno-obrazovnu skupinu djece u dobi:

– od 1 do 2 godine može se uključiti	najviše 2 djeteta,
– od 2 do 5 godina može se uključiti	najviše 3 djeteta,

- od 3 do 7 godina može se uključiti   najviše 3 djeteta,
- od 6 do 7 godina može se uključiti   najviše 4 djeteta.

Članak 24.

Iznimno, ovisno o uvjetima rada, potrebama djece i roditelja, uvođenju pokusnih programa i slično, dječji vrtić može, uz suglasnost osnivača, u odgojnu skupinu uključiti manji broj djece od broja djece za odgojne skupine utvrđene ovim Standardom.

VIII. MJERILA ZA BROJ ODGOJITELJA, STRUČNIH SURADNIKA I OSTALIH RADNIKA U DJEČJEM VRTIĆU

Članak 25.

(1) Broj potrebnih radnika u dječjem vrtiću utvrđuje se ovisno o broju odgojno-obrazovnih skupina, trajanju i vrsti programa te uvjetima rada u skladu s ovim Standardom.

(2) Odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelji imaju obvezu trajnoga profesionalnog usavršavanja sukladno planu i programu koji donosi ministar nadležan za obrazovanje.

Odgojitelji

Članak 26.

(1) U dječjem vrtiću neposredne zadaće odgoja i naobrazbe predškolske djece od navršениh šest mjeseci do polaska u osnovnu školu provode odgojitelji.

(2) Odgojitelj je stručno osposobljena osoba koja provodi odgojno-obrazovni program rada s djecom predškolske dobi i stručno promišlja odgojno-obrazovni proces u svojoj odgojno-obrazovnoj skupini. On pravodobno planira, programira i vrednuje odgojno-obrazovni rad u dogovorenim razdobljima. Prikuplja, izrađuje i održava sredstva za rad s djecom te vodi brigu o estetskom i funkcionalnom uređenju prostora za izvođenje različitih aktivnosti. Radi na zadovoljenju svakidašnjih potreba djece i njihovih razvojnih zadaća te potiče razvoj svakoga djeteta prema njegovim sposobnostima. Vodi dokumentaciju o djeci i radu te zadovoljava stručne zahtjeve u organizaciji i unapređenju odgojno-obrazovnog procesa. Suraduje s roditeljima, stručnjacima i stručnim timom u dječjem vrtiću kao i s ostalim sudionicima u odgoju i naobrazbi djece predškolske dobi u lokalnoj zajednici. Odgovoran je za provedbu programa rada s djecom kao i za opremu i didaktička sredstva kojima se koristi u radu.

(3) Predškolske programe za djecu s teškoćama u dječjim vrtićima i u posebnim ustanovama ostvaruju odgojitelji i stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila raznih usmjerenja u suradnji s drugim članovima stručnog tima.

(4) Posebne programe u dječjem vrtiću mogu provoditi odgojitelji i odgojno-obrazovni radnici odgovarajuće struke koji ispunjavaju uvjete za rad u osnovnoj školi.

Članak 27.

S djecom jaslične dobi od šest mjeseci do navršene prve godine života u 10-satnom programu rade najmanje tri odgojitelja s petero djece.

Članak 28.

(1) Broj odgojitelja po odgojno-obrazovnoj skupini s obzirom na trajanje programa tijekom dana je za:

- 3 sata – jedan odgojitelj s polovicom radnog vremena,
- 4 do 6 sati – jedan odgojitelj s punim radnim vremenom,
- 7 do 10 sati – dva odgojitelja s punim radnim vremenom.

(2) Ako je u odgojno-obrazovnu skupinu uključeno dijete s težim teškoćama, prema procjeni stručnog tima može raditi još jedan odgojitelj ili stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila.

(3) Broj radnika po odgojno-obrazovnoj skupini s posebnim programom za djecu s teškoćama prema trajanju programa je:

– 4 do 6 sati – jedan stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila s punim radnim vremenom i pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju s polovicom radnog vremena,

– 7 do 10 sati – jedan stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila s punim radnim vremenom, jedan odgojitelj s punim radnim vremenom, jedan pomoćni radnik za njegu, skrb i pratnju s punim radnim vremenom.

Članak 29.

(1) Odgojitelji su obvezni u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s djetetom i skupinom djece provesti 27,5 radnih sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punoga radnog vremena.

(2) Ostali poslovi odgojitelja obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju i savjetodavni rad s roditeljima i ostalima te poslove stručnog usavršavanja.

(3) Stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila u posebnim odgojnim skupinama obvezni su u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s djetetom i skupinom djece provesti ukupno 27,5 radnih sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punoga radnog vremena.

(4) Ostali poslovi stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju s roditeljima i ostalima te poslove stručnog usavršavanja.

(5) Pomoćni radnici za njegu, skrb i pratnju obvezni su provesti punu tjednu satnicu svoga radnog vremena u radu s djecom.

(6) Ako je iskazana opravdana potreba za radom dječjeg vrtića s programom duljim od 10 sati dnevno, može se povećati broj odgojitelja prema potrebi programa uz suglasnost osnivača.

(7) *Ovisno o potrebama djece i roditelja te potrebi programa, ustanova može uz suglasnost osnivača imati i veći broj odgojitelja u skupini od broja utvrđenog ovim Standardom.*

Stručni suradnici

Članak 30.

(1) Stručni suradnici u dječjem vrtiću jesu pedagog, psiholog i stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila.

(2) Pedagog prati realizaciju odgojno-obrazovnog rada, stručno pridonosi maksimalnoj efikasnosti odgojno-obrazovnih ciljeva te unapređuje cjeloviti odgojno-obrazovni proces; predlaže inovacije, suvremene metode i oblike rada; predlaže, sudjeluje i pomaže odgojiteljima u ostvarivanju programa stručnog usavršavanja i njihova cjeloživotnog obrazovanja; ostvaruje suradnju s roditeljima i pomaže im u odgoju i obrazovanju djece te rješavanju odgojno-obrazovnih problema; surađuje s drugim odgojno-obrazovnim čimbenicima; pridonosi razvoju timskoga rada u dječjem vrtiću; javno predstavlja odgojno-obrazovni rad dječjeg vrtića.

(3) Psiholog prati psihofizički razvoj i napredovanje pojedinačnog djeteta, postavlja razvojne zadatke i skrbi se o psihičkom zdravlju djece. Svojim djelovanjem pridonosi razvoju timskog rada u dječjem vrtiću i sudjeluje u stvaranju temeljnih uvjeta za ostvarivanje dječjih prava. Posebno je važna uloga psihologa u prepoznavanju djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djece s teškoćama i darovite djece) i promišljanju razvojnih zadataka za njihovo napredovanje prema sposobnostima. Radi i s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama i njihovim roditeljima na emocionalno-psihološkome snaženju obitelji za kvalitetniju pomoć u odrastanju djeteta. Suraduje i sudjeluje u programima stalnog usavršavanja odgojitelja, s roditeljima i lokalnom zajednicom te unapređuje cjelokupan rad u dječjem vrtiću. Povezuje se sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi, koristi se supervizijskom pomoći i sudjeluje u istraživanjima u dječjem vrtiću te javno prezentira rezultate.

(4) Stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila rade na prepoznavanju, ublažavanju i otklanjanju teškoća djece. Utvrđuju specifične potrebe djece s teškoćama i o njima informiraju odgojitelje, ostale suradnike i roditelje. Stvaraju uvjete za uključivanje djece u posebne i redovite programe dječjeg vrtića. U suradnji s odgojiteljima, stručnim timom (i roditeljima) utvrđuju najprimjerenije metode rada za svako pojedino dijete te ih primjenjuju u svome radu. Suraduju sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te drugim čimbenicima u prevenciji razvojnih poremećaja u djece. Prate, proučavaju i provjeravaju u praksi znanstvene i teorijske spoznaje s područja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti. Unapređuju vlastiti rad i cjelokupan proces uključivanja djece s teškoćama u zajednicu.

Članak 31.

(1) Broj stručnih suradnika s obzirom na broj odgojno-obrazovnih skupina ili ukupan broj djece jest sljedeći:

– za 10 odgojno-obrazovnih skupina ili 200 djece, jedan stručni suradnik s punim radnim vremenom,
– za 11 do 20 odgojno-obrazovnih skupina ili do 400 djece, dva stručna suradnika (različitih profila) s punim radnim vremenom,

– za 21 do 30 odgojno-obrazovnih skupina ili do 600 djece, tri stručna suradnika (različitih profila) s punim radnim vremenom.

(2) Ako su u dječjem vrtiću ustrojene odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom za djecu s teškoćama ili programi za darovitu djecu, broj stručnih suradnika povećava se za 0,10 radnoga vremena po odgojno-obrazovnoj skupini tjedno.

(3) Broj stručnih suradnika može se povećati s obzirom na posebne potrebe djece, dislociranost objekata i različitost programa koji se provode u vrtiću.

(4) Profil stručnog suradnika odabire vrtić na osnovi potreba djece i programa koje provodi. U odabiru stručnih suradnika potrebno je poštovati zahtjev multidisciplinarnosti tima stručnih suradnika (pedagog, psiholog i stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila).

(5) U posebnoj ustanovi rade pedagog, psiholog i stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila kao stručni suradnici:

– za 5 odgojno-obrazovnih skupina ili 25 djece, jedan stručni suradnik s punim radnim vremenom,
– za 5 do 10 odgojno-obrazovnih skupina ili do 50 djece, jedan stručni suradnik s punim radnim vremenom i stručni suradnik s polovicom radnog vremena,

– za 11 do 15 odgojno-obrazovnih skupina ili do 75 djece, dva stručna suradnika s punim radnim vremenom,

– za 16 do 20 odgojno-obrazovnih skupina ili do 100 djece, tri stručna suradnika s punim radnim vremenom.

(6) Dječji vrtići koji imaju do 5 odgojno-obrazovnih skupina moraju imati najmanje 0,10 radnog vremena stručnog suradnika po odgojno-obrazovnoj skupini tjedno.

(7) *Iznimno, ovisno o potrebama djece i roditelja te potrebi programa, ustanova može uz suglasnost osnivača imati i veći broj stručnih suradnika od broja utvrđenoga ovim Standardom.*

(8) Ako na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave postoji veći broj manjih dječjih vrtića, tada poslove stručnih suradnika može provoditi jedan tim stručnjaka za to područje (pedagog, psiholog i stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila) te viša medicinska sestra.

Članak 32.

(1) Stručni suradnici obvezni su u neposrednome pedagoškom radu s djecom, odgojiteljima i roditeljima provoditi 25 radnih sati tjedno, a ostale poslove u sklopu satnice do punoga radnog vremena.

(2) Poslovi iz stavka 1. ovoga članka koji se obavljaju u neposrednome pedagoškom radu i drugi odgovarajući poslovi obavljaju se u sklopu 7-satnoga radnog vremena, a ostatak se odnosi na poslove vezane uz suradnju s drugim ustanovama, poslove stručnoga usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i druge poslove.

Viša medicinska sestra

Članak 33.

Zdravstvena voditeljica u dječjem vrtiću jest viša medicinska sestra koja radi na osiguravanju i unapređenju zaštite zdravlja djece i u timu sa stručnim suradnicima, ravnateljem, odgojiteljima, roditeljima i ostalim čimbenicima sudjeluje u ostvarivanju tih zadataka.

Članak 34.

(1) Broj viših medicinskih sestara s obzirom na broj odgojno-obrazovnih skupina ili ukupni broj djece jest sljedeći:

– do 20 odgojno-obrazovnih skupina ili do 400 djece – jedna viša medicinska sestra s punim radnim vremenom, odnosno najmanje s radom 2 sata tjedno po svakoj odgojno-obrazovnoj skupini,

– više od 20 odgojno-obrazovnih skupina – potreba za radom više medicinske sestre povećava se za 2 sata tjedno po svakoj odgojno-obrazovnoj skupini.

(2) Ako su u dječjem vrtiću ustrojene odgojno-obrazovne skupine s posebnim programom za djecu s teškoćama, tada je za jednu odgojno-obrazovnu skupinu s posebnim programom potreba za radom više medicinske sestre.

(3) U posebnoj ustanovi radi viša medicinska sestra 8 sati po odgojno-obrazovnoj skupini tjedno.

Članak 35.

Više medicinske sestre poslove neposrednoga zdravstveno-odgojnog rada s djecom, odgojiteljima i ostalim radnicima u dječjem vrtiću obavljaju u sklopu 7-satnoga radnog vremena, a ostatak se odnosi na poslove vezane uz suradnju s drugim ustanovama, poslove stručnog usavršavanja, planiranja, pripreme za rad i druge poslove.

Članak 36.

Stručni radnici u dječjem vrtiću koji provode programe za djecu s teškoćama i u posebnim ustanovama jesu:

- edukator-rehabilitator za svu djecu s teškoćama (individualni rad – 25 minuta neposrednog rada s djetetom u jednome danu),
- logopedi za djecu koja iskazuju potrebu (individualni rad – 25 minuta neposrednog rada s djetetom u jednom danu),
- ritmičari za djecu s oštećenjem sluha, govora, s autizmom te značajno sniženim intelektualnim sposobnostima (individualni rad – 15 minuta neposrednog rada s djetetom u jednom danu),
- muzikoterapeuti za djecu s oštećenjem vida, sluha, s autizmom i djecu sa sniženim intelektualnim sposobnostima (individualni rad – 15 minuta neposrednog rada s djetetom u jednom danu),
- fizioterapeuti za djecu s motoričkim oštećenjem, oštećenjem sluha i oštećenjem govora (individualni rad – 25 minuta neposrednog rada s djetetom u jednom danu),
- fonetičari za djecu s oštećenjem sluha i oštećenjem govora (individualni rad – 25 minuta neposrednoga rada s djetetom u jednom danu).

Ostali radnici u dječjem vrtiću

Članak 37.

(1) Dječji vrtić koji ima 17 do 20 odgojno-obrazovnih skupina ili 340 do 400 djece ima tajnika, voditelja računovodstva i administrativno-računovodstvenog radnika zaposlenog s punim radnim vremenom.

(2) Manji dječji vrtići zaposlit će radnike iz stavka 1. ovoga članka sukladno svojim potrebama uz suglasnost osnivača.

Članak 38.

Najmanji broj radnika koji rade na poslovima prehrane, održavanja čistoće objekata, pranja, glačanja i šivanja te nabave, grijanja i održavanja prostora u cjelodnevnom programu jest sljedeći:

1. Broj radnika koji rade na poslovima prehrane:

Broj djece	KV kuharica	PKV pomoćna kuharica	UKUPNO
80	1	0,5	1,5
120	1	1	2
160	1	1,5	2,5
200	1	1,5	2,5
240	2	1,5	3,5
280	2	2	4
320	2	2,5	4,5
360	2	2,5	4,5
400	2,5	2,5	5

2. Na održavanju čistoće prostorija za boravak djece, sanitarija i ostalih pratećih prostorija (pedsoblje, garderobe, uređi, terase), vanjskih površina i igrališta čija je ukupna površina 300 m², raspremanju i spremanju ležaljki i dezinfekciji igraćaka radi jedna spremačica u punome radnom vremenu.

3. Ako dječji vrtić ima 3.000 m² vanjskog prostora, na održavanju i uređivanju toga prostora radi jedan radnik s punim radnim vremenom.

4. U dječjem vrtiću koji ima 400 djece, na poslovima pranja, glačanja i šivanja radi jedan radnik s punim radnim vremenom, ukoliko to nije povjereno odgovarajućem servisu.

5. U dječjem vrtiću koji ima 400 djece, na poslovima nabave, prijevoza hrane, grijanja i održavanja prostora (popravci) rade dva radnika s punim radnim vremenom. Ako dječji vrtić ima više objekata, potrebno je zaposliti jednoga radnika s punim radnim vremenom u svakom objektu s vlastitom kotlovnicom.

Članak 39.

(1) U posebnim ustanovama koje rade samo s djecom s teškoćama predškolske dobi broj ostalih radnika isti je kao i u redovitim dječjim vrtićima.

(2) U posebnim ustanovama koje osim osnovnoškolskog obrazovanja djece s teškoćama provode i programe rada s djecom predškolske dobi, broj ostalih radnika isti je kao u osnovnoj školi.

IX. MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I PREHRANE DJECE U DJEČJEM VRTIĆU

Članak 40.

(1) Mjere zdravstvene zaštite djece predškolske dobi obuhvaćaju potrebne preduvjete za osiguravanje pravilnog rasta i razvoja predškolske djece u dječjem vrtiću.

(2) Za ostvarivanje mjera iz stavka 1. ovoga članka, potrebno je u vrtiću osigurati:

- sustavno praćenje rasta i razvoja djece i stanja uhranjenosti,
- poduzimanje preventivnih mjera za smanjenje zaraznih bolesti i prevencije ozljeda,
- provođenje organizacijskih oblika rada iz tjelesnog i zdravstvenoga odgojno-obrazovnog područja (program kretanja). Za ove djelatnosti potrebno je osigurati 1/4 vremena boravka djeteta u vrtiću.

(3) Prehrana djece u vrtiću utvrđuje se propisom koji donosi ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje.

(4) O primjeni propisa o prehrani, vrsti i sastavu obroka i planiranju prehrane u dječjem vrtiću brine se viša medicinska sestra.

(5) Za vrijeme 10-satnog boravka djeteta u vrtiću potrebno je osigurati 2/3 energetske potrebe, a doručak mora sadržavati mliječni obrok ili odgovarajuću zamjenu.

(6) Higijensko-sanitarne uvjete prehrane nadzire sanitarna inspekcija ureda državne uprave u županijama, odnosno Gradu Zagrebu, dok stanje uhranjenosti djece nadzire nadležni dom zdravlja.

(7) U dječjem vrtiću koji ostvaruje redovite i posebne programe, s obzirom na trajanje programa, djeci se svakog dana osigurava sljedeći broj obroka:

- za 3-satni program 1 obrok,
- za 4-satni, 5-satni i 6-satni program 2 obroka,
- za 7-satni i 8-satni program 3 obroka,
- za 9-satni i 10-satni program 4 obroka.

(8) Prehrana djece u dječjim vrtićima planira se i provodi prema preporučenim količinama energije za jedan dan i prehrambenih tvari za djecu predškolske dobi. Voće i pitka voda moraju biti dostupni djetetu u prostorima dnevnog boravka u dječjem vrtiću tijekom provedbe cijeloga dnevnog programa.

X. MJERILA ZA FINANCIRANJE PROGRAMA DJEČJIH VRTIĆA

Članak 41.

Troškove smještaja djece u dječjim vrtićima snose osnivači ustanove i roditelji djece koja polaze vrtić u skladu sa zakonom.

Članak 42.

Cijena smještaja djeteta u dječji vrtić obuhvaća sljedeće vrste troškova:

a) Izdatke za radnike, i to:

- bruto plaće,
- naknade i materijalna prava radnika.

b) Prehranu djece.

c) Uvjete boravka djece, i to:

- materijalni izdaci,
- energija i komunalije,
- tekuće održavanje objekta i opreme,

- prijevoz djece.
- d) Nabavu namještaja i opreme.
- e) Nabavu sitnog materijala.

XI. MATERIJALNI I FINANCIJSKI UVJETI RADA

Dječji vrtić – prostorni i tehnički uvjeti

Članak 43.

(1) Zgrade dječjih vrtića grade se i opremaju prema ovome Standardu, normativima za izgradnju i opremanje prostora dječjih vrtića te zakonima, podzakonskim i tehničkim propisima u građenju i drugim područjima važnima za rad i boravak u prostorima dječjeg vrtića.

(2) Optimalni kapacitet zgrade dječjeg vrtića je 200 djece.

(3) Maksimalni kapacitet dječjeg vrtića s podružnicama je 600 djece.

(4) Kapacitet zgrade dječjeg vrtića proizlazi iz broja predškolske djece u sklopu predviđenoga gravitacijskog područja, odnosno planiranog obuhvata djece u dječje vrtiće. Udaljenost dječjeg vrtića od mjesta stanovanja u pravilu je najviše 1.000 m.

(5) Zgrada dječjeg vrtića treba osigurati pedagoško-estetsku poticajnu sredinu za odgoj i naobrazbu predškolske djece od navršениh šest mjeseci života do polaska u školu (jaslična i vrtićna dob), te zadovoljiti sve higijensko-tehničke zahtjeve i osnovna ekološka i estetska mjerila.

(6) Površina potrebnog zemljišta za izgradnju zgrade dječjeg vrtića i formiranje prilaznih putova, igrališta, slobodnih površina, gospodarskoga dvorišta i parkirališta treba biti najmanje 30 m² po djetetu, a ako se zemljište dječjeg vrtića nalazi uz postojeće slobodne zelene površine, najmanje 15 m² po djetetu.

Prostori dječjeg vrtića

Članak 44.

(1) Prostori za boravak djece jesu:

1. Jedinica za djecu jaslične dobi (šest do 36 mjeseci života), koja obuhvaća:

- garderobu,
- trijažu,
- prostor za njegu djece sa sanitarnim uređajima,
- sobu dnevnoga boravka,
- terasu (djelomično natkrivenu).

2. Jedinica za djecu vrtićne dobi (od navršene tri do sedam godina života), koja obuhvaća:

- garderobu,
- prostor sanitarnih uređaja,
- sobu dnevnoga boravka,
- terasu (djelomično natkrivenu).

(2) Višenamjenski prostori jesu:

- dvorana,
- spremište za rekvizite,
- spremište za didaktička sredstva.

(3) Prostori za odgojno-obrazovne, zdravstvene i ostale radnike jesu:

- soba za odgojitelje,
- soba za zdravstvenu voditeljicu s prostorom za izolaciju bolesnoga djeteta,
- sobe za pedagoga, psihologa, stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila,
- soba za ravnatelja,
- soba za tajnika,
- soba za računovodstvo,
- garderobe odgojitelja,
- spremište – arhiva.

(4) Gospodarski prostori jesu:

1. Kuhinjski pogon, a koji obuhvaća:

- kuhinju (središnja u samostalnome i matičnom vrtiću, distribucijska u područnome vrtiću),
- spremište,

– garderobu sa sanitarijama za osoblje u kuhinji.

2. Servis za obradu rublja, koji obuhvaća:

- praonicu i glačalicu,
- sabirnicu prljavog rublja,
- spremište čistog rublja.

3. Energetsko-tehnički blok koji obuhvaća:

- kotlovnice za centralno grijanje,
- radionicu za domara,
- garderobu sa sanitarijama za tehničko osoblje,
- opće gospodarsko spremište,
- garderobe sa sanitarijama za spremačice,
- prostor za odlaganje smeća,
- garažu (u matičnom vrtiću).

(5) Ostali prostori jesu:

1. Ulazni prostor koji obuhvaća:

- trijem,
- vjetrobran,
- ulazni prostor.

2. Komunikacije koje obuhvaćaju:

- hodnike,
- stubišta.

3. Sanitarije koje obuhvaćaju:

- sanitarije za odgojno-obrazovne, zdravstvene i ostale radnike,
- sanitarije za roditelje i posjetitelje.

(6) Vanjski prostori jesu:

1. Opći prostori koji obuhvaćaju:

- prilazne putove (pješačke i kolne),
- parkiralište,
- gospodarsko dvorište.

2. Igrališta koja obuhvaćaju:

- igrališta za djecu jaslične dobi,
- igrališta za djecu vrtićne dobi,
- prostore za poligon – vožnju,
- slobodne površine,
- spremište za vanjska igrališta,
- sanitarni čvor pristupačan s igrališta.

Mjerila za prostore u dječjem vrtiću

Članak 45.

(1) Dnevni boravak u jedinici za djecu jaslične dobi treba osigurati uvjete za razvijanje različitih individualnih i skupnih aktivnosti djece, slobodno kretanje, objedovanje i spavanje.

(2) Soba dnevnog boravka treba imati površinu od 5 m² po djetetu i prosječnu visinu 300 cm.

(3) U postojećim vrtićima prostorni uvjeti postižu se prilagođavanjem broja djece koja istodobno borave u sobi dnevnog boravka.

Članak 46.

(1) Dnevni boravak u jedinici za djecu vrtićne dobi namijenjen je provođenju odgojno-obrazovnog rada s djecom, igri, raznolikim aktivnostima, objedovanju i spavanju – odmoru.

(2) Prostor dnevnog boravka treba imati površinu od 3 m² po djetetu i prosječnu visinu 300 cm.

(3) U postojećim vrtićima prostorni uvjeti postižu se prilagođavanjem broja djece koja istodobno borave u sobi dnevnog boravka.

(4) Višenamjenska dvorana namijenjena je za razne skupne aktivnosti koje traže veći prostor, a u kojima sudjeluje jedna ili više skupina djece. Tu se organiziraju razni oblici tjelesne i zdravstvene kulture, stvaralačke igre i priredbe.

(5) Prostori za odgojno-obrazovne, zdravstvene i ostale radnike dimenzioniraju se i opremaju prema broju radnika odnosno vrsti dječjeg vrtića.

(6) Gospodarski prostori dimenzioniraju se i opremaju prema vrsti i kapacitetu dječjeg vrtića, načinu opskrbe te osiguranju energetske potrebe.

Članak 47.

(1) Mjerila za ostale prostore u dječjem vrtiću utvrđuju se ovim člankom.

(2) Ukupna širina vanjskih ulaznih vrata dimenzionira se prema broju djece.

(3) Najmanja širina jednokrlnih ulaznih vrata mora biti 110 cm, a dvokrlnih 180 cm i moraju se otvarati prema van.

(4) Dubina vjetrobrana mora biti najmanje 240 cm.

(5) Hodnici se dimenzioniraju prema broju djece, odnosno broju soba dnevnog boravka.

(6) Najmanja širina hodnika namijenjenih djeci mora biti 180 cm.

(7) Širina stubišnoga kraka mora biti najmanje 120 cm za dvije sobe dnevnog boravka. Za sljedeće dvije sobe dnevnog boravka širina kraka mora se povećavati za 30 cm. Visina stuba ne smije biti veća od 15 cm, a širina gazišta mora biti najmanje 33 cm.

Članak 48.

Vanjski prostori namijenjeni djeci moraju biti ograđeni i sigurni za djecu te sadržavati zelene površine, osunčane i hladovite prostore za igru. Igrališta moraju imati površinu najmanje 15 m² po djetetu i biti odgovarajuće opremljena spravama primjerenim dobi djece, pitkom vodom i vodom za igru.

Higijensko-tehnički zahtjevi za prostore u dječjem vrtiću

Članak 49.

(1) Za stvaranje primjerenih uvjeta rada u dječjem vrtiću potrebno je zadovoljiti higijensko-tehničke zahtjeve koji se odnose na: osvjetljenost, sunčevu svjetlost, prozračivanje, toplinsku zaštitu, zaštitu od buke i akustiku, grijanje i hlađenje, opskrbu vodom, odvodnju otpadnih voda, električne instalacije, zaštitu od požara i zaštitu od provale.

(2) Prirodna osvjetljenost prostorija značajan je čimbenik radnih uvjeta u dječjem vrtiću te je nužno osigurati primjerenu kvalitetu i jačinu osvjetljenosti.

(3) Kvaliteta prirodnog svjetla u sobi dnevnoga boravka određuje se orijentacijom sobe dnevnoga boravka i tehničkim sredstvima za raspršenje dnevnoga svjetla.

(4) Zaštita od izravnog prodiranja sunčevih zraka, kojom se sprječava pretjerano zagrijavanje, mora biti takva da ne smanjuje stvarnu površinu prozora. U sobama dnevnoga boravka treba osigurati mogućnost zamračenja.

(5) Sobe dnevnoga boravka moraju imati optimalno osvjetljenje sunčevom svjetlosti zbog baktericidnoga djelovanja, a mora se osigurati i zamračenje.

(6) Zaštita od izravnoga prodiranja sunčevih zraka, kojom se sprječava pretjerano zagrijavanje, mora biti takva da ne smanjuje stvarnu površinu prozora.

(7) Svi prostori za rad i boravak trebaju se prirodno prozračivati. U sobama dnevnoga boravka treba osigurati tri izmjene zraka na sat uz najveću brzinu strujanja zraka od 0,2 m/s. U sanitarnim prostorijama za djecu, u garderobama, kuhinji i praonici treba osigurati i dodatno mehaničko provjetravanje.

(8) U prostorijama za boravak djece preporuča se osigurati i relativnu vlagu u zraku od 40 do 60%.

(9) Toplinska zaštita, zaštita od buke i akustika zidnih i stropnih konstrukcija vrtića, posebno u sobi dnevnoga boravka, moraju biti prema važećim propisima i standardima. Zaštita od buke i akustika trebaju omogućavati dobru slušnost i razgovijetnost pri govoru, kao i optimalnu jeku pri slušanju glazbe.

(10) Za grijanje i hlađenje prostora i pripremu tople vode mogu se koristiti sve vrste centralnoga sustava.

(11) U svim prostorima za rad i boravak zrak mora biti ravnomjerno zagrijavan i to:

– u svim prostorijama za boravak djece 20 – 22°C,

– u hodnicima i višenamjenskoj dvorani 18°C.

(12) U razdoblju visokih vanjskih temperatura u dnevnom boravku treba osigurati optimalnu temperaturu, 5°C nižu od vanjske.

(13) Opskrba vodom ostvaruje se instalacijom vodovodne mreže sa zdravstveno ispravnom vodom za piće. Sve armature instalacija koje služe za pranje moraju biti opremljene toplom i hladnom vodom s automatskom baterijom koja osigurava temperaturu vode od 35°C.

(14) Otpadne vode odvođe se kućnom kanalizacijom koja se priključuje na komunalnu kanalizaciju ili na drugi način, prema važećim propisima i standardima.

(15) Električna instalacija mora biti zaštićena i osigurana. Treba predvidjeti instalacije za televizijski i internetski priključak.

(16) Zaštita od požara provodi se uporabom odgovarajućih građevnih materijala, definiranjem evakuacijskih putova i izlaza te protupožarnom opremom i signalizacijom. Zaštita od provale provodi se uporabom alarma i videonadzora.

XII. OSNOVNA OPREMA, DIDAKTIČKA SREDSTVA I DRUGA POMAGALA POTREBNA ZA PROVEDBU REDOVITIH I POSEBNIH PROGRAMA

Mjerila za opremu dječjeg vrtića

Članak 50.

(1) Oprema prostora mora odgovarati namjeni prostora. Oprema dnevnih boravaka omogućuje realizaciju odgojno-obrazovnog rada s djecom, blagovanje i spavanje – odmor.

(2) Potrebno je osmisliti prostor i osigurati opremu prilagođenu dječjim razvojnim potrebama za čitanje slikovnica, glazbene i likovne aktivnosti, istraživačke aktivnosti, za dramsko-obiteljske igre, igre kockama i manipulativne igre i slično.

(3) Oprema i namještaj dječjih vrtića moraju biti funkcionalni, prenosivi, stabilni, od kvalitetnog materijala, po mogućnosti prirodnog, lakog za održavanje, postojanih boja, estetskog izgleda i primjerenog dječjoj dobi.

Mjerila za didaktička sredstva i druga pomagala potrebna za provedbu redovitih i posebnih programa

Članak 51.

(1) Didaktička sredstva i pomagala moraju zadovoljiti sve zadaće koje se ostvaruju u dječjem vrtiću. Glavna mjerila za nabavu didaktičkog materijala jesu: razvojna primjerenost, trajnost, lakoća uporabe, privlačnost i slično.

(2) Za djecu s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (djecu s teškoćama, darovitu djecu te djecu sa zdravstvenim potrebama) u posebnim programima osigurava se odgovarajuća oprema.

(3) Za djecu uključenu u posebne programe osigurava se, osim osnovne opreme za redovite programe, i odgovarajuća dodatna oprema, didaktička sredstva i druga pomagala prema zahtjevu programa.

XIII. SUSTAV KVALITETE PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE

Članak 52.

(1) Predškolske ustanove i ustanove u kojima se provodi predškolski odgoj i naobrazba dužne su pratiti kvalitetu rada sukladno podzakonskim aktom.

(2) Vanjsko vrednovanje provodi nadležno ministarstvo i osnivač.

(3) Predškolske ustanove provode samovrednovanje.

XIV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 53.

Sredstva za ostvarivanje ovoga Standarda osigurava osnivač dječjeg vrtića, a iz državnog proračuna osiguravaju se sredstva za sufinanciranje programa javnih potreba u predškolskom odgoju i naobrazbi.

Članak 54.

(1) Dječji vrtići dužni su uskladiti svoju djelatnost s odredbama ovoga Standarda u roku od pet godina od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Dječji vrtići koji na dan stupanja na snagu ovog Standarda obavljaju svoju djelatnost u sklopu građevina stambeno-poslovne namjene i imaju rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje predškolske djelatnosti u takvim građevinama mogu nastaviti radom u tim prostorima.

Članak 55.

(1) Standard će se provoditi postupno.

(2) Akcijskim planom mjera za tekuću godinu Vlada Republike Hrvatske jednom godišnje utvrđuje dinamiku provedbe ovog Standarda prema raspoloživim sredstvima, sukladno Koeficijentu izvodljivosti koji je u prilogu i čini sastavni dio Standarda.

(3) Nadzor nad provedbom mjera Standarda i izrada ukupnog godišnjeg izvješća u nadležnosti je Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

(4) Godišnje izvješće o provedbi Standarda nadležno ministarstvo podnosi Vladi Republike, a Vlada Republike Hrvatske godišnje izvješće podnosi Hrvatskom saboru.

Članak 56.

Na dan stupanja na snagu ovoga Standarda prestaje važiti:

– Odluka o elementima standarda društvene brige o djeci predškolske dobi (“Narodne novine” broj 29/83.) i

– Odluka o elementima standarda specifičnih potreba djece s teškoćama u razvoju (“Narodne novine” broj 47/87.).

Članak 57.

Sukladno ovlastima utvrđenim ovim Standardom provedbene propise donijet će ministar nadležan za obrazovanje u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 58.

Ovaj Standard stupa na snagu osmoga dana od dana objave u “Narodnim novinama”.

Članak 59.

(1) Dječji vrtići osnovani prije stupanja na snagu Izmjena Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (“Narodne novine” broj 90/10.) dužni su svoju djelatnost uskladiti s odredbama članka 28., 34., 37. i 38. Standarda najkasnije do 31. prosinca 2011.

(2) Dječji vrtići iz stavka 1. ovoga članka dužni su svoju djelatnost uskladiti s odredbama članka 22., 31., 43., 44. 45., 46., 47., 48., 49., 50. i 51. Standarda najkasnije do 31. prosinca 2013.

Članak 60.

Izmjene Državnoga pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (“Narodne novine” broj 90/10.) stupaju na snagu danom objave u “Narodnim novinama”.

PRILOG

Koeficijent izvodljivosti Državnoga pedagoškog standarda

1) Koeficijent izvodljivosti ovoga Standarda jest oznaka postupnih rokova, do završno 2013. godine, u kojima će se pojedini standard postići:

$K_i = 0$ = Svi standardi označeni koeficijentom izvodljivosti “0” stupaju na snagu odmah nakon donošenja ovoga Standarda i normativa.

$K_i = 1$ = Svi standardi označeni koeficijentom izvodljivosti “1” moraju se postići u roku od tri godine, nakon donošenja ovoga Standarda i normativa, odnosno do kraja 2011. godine.

$K_i = 2$ = Svi standardi označeni koeficijentom izvodljivosti “2” moraju se postići u roku od pet godina, nakon donošenja ovoga Standarda i normativa, odnosno do kraja 2013. godine.

tekstu Državnoga pedagoškog standarda predškolskog sustava odgoja i naobrazbe Republike Hrvatske)	
Veličina dječjeg vrtića s obzirom na broj odgojno-obrazovnih skupina (članak 21.)	0
Broj djece u odgojno-obrazovnoj skupini (članak 21.)	2
Broj odgojitelja po odgojno-obrazovnoj skupini (članak 28.)	1
Broj stručnih suradnika s obzirom na broj odgojno-obrazovnih skupina (članak 31.)	2
Broj viših medicinskih sestara po odgojno-obrazovnoj skupini (članak 34.)	1
Tajnik i voditelj računovodstva u dječjem vrtiću (članak 37.)	1
Najmanji broj radnika koji rade na poslovima prehrane, održavanja čistoće objekata, pranja, glačanja i šivanja te nabave, grijanja i održavanja prostora dječjeg vrtića (članak 38.)	1
Mjere zdravstvene zaštite u dječjem vrtiću (članak 40.)	0
Cijena smještaja djeteta u dječji vrtić (članak 42.)	0
Prostori dječjeg vrtića i oprema, didaktička sredstva i druga pomagala potrebna za provedbu redovitih i posebnih programa (članak 43., 44., 45., 46., 47. i 48.)	2
Sustav kvalitete predškolskog odgoja i naobrazbe (članak 52.)	0

2) Krajnji je rok za usklađivanje sustava predškolskog odgoja i naobrazbe s Državnim pedagoškim standardom 2013. godina.